

МЕДИЧНЕ ПРАВО

Валерія Максименко,
аспірантка кафедри службового та медичного права
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
ORCID: 0000-0002-8346-7890

DOI 10.32782/2306-9082/2024-55-5

УДК 342.951:61

Легалізація медичного канабісу в США: досвід та перспективи для України

В умовах сьогодення, які сформовані внаслідок військової агресії російської федерації проти України, стає явною необхідність удосконалення законодавства для забезпечення доступності до наркотичних лікарських засобів. Зростаюча потреба у специфічних методах лікування для пацієнтів, які стали жертвами війни, підкреслює нагальність такого удосконалення.

Особливої уваги потребує регулювання обігу канабісу, що визнаний світовою спільнотою за його лікувальні властивості. Канабіс може бути ефективним для знеболення симптомів у пацієнтів зі складними захворюваннями, а також в лікуванні глибоких та невротичних захворювань. Канабіс також може використовуватися для полегшення страждань пацієнтів, які отримують паліативну допомогу. Проте, попри його медичний потенціал, українське законодавство забороняє використання канабісу як лікарського засобу, що створює суперечливу ситуацію для пацієнтів, яких обмежують в доступі до медичного канабісу.

З метою подолання цієї проблеми, необхідно враховувати й вивчати всі

аспекти, пов'язані з обігом медичного канабісу, що спрямовані на поліпшення фізичного та психічного стану пацієнтів в умовах війни. Застосування міжнародного досвіду, зокрема досвіду Сполучених Штатів Америки, може стати ключовим елементом вирішення цієї проблеми. Сполучені Штати Америки, що є однією з перших країн, де канабіс, на рівні штатів, використовується і в медичних, і рекреаційних цілях, може слугувати важливим джерелом досвіду для розробки та удосконалення вітчизняного законодавства. Оптимальне використання цього досвіду дозволить забезпечити належний рівень доступності до необхідних лікарських засобів для населення України.

Тема дослідження, пов'язана з регулюванням обігу медичного канабісу в Україні та США вже привернула увагу українських науковців, серед яких Мирошніченко Н. А., Абакіна-Пілявська Л. М., Усенко В. О., Бенос К. О., Покотило О. О. та інші. Більшість сучасних вчених розглядають цю тему через призму кримінально-правової охорони, досліджуючи можливість

легалізації медичного канабісу з орієнтацією на кримінально-правовий контекст. Проте, особливої уваги потребує проблема доступності наркотичних лікарських засобів, яка вимагає негайного реагування та вирішення у зв'язку з її впливом на громадське здоров'я та безпеку населення. Важливо відзначити наукові здобутки американських науковців, які проводили дослідження в області медичного канабісу та регулювання обігу наркотичних засобів, а саме Ніколь Р. Ортіс, Чарльз В. Проїс, Еліс Мід, Адам І. Перлман, Хайді М. Маклеод, Джоанна Р. Лампе і багато інших. Американський досвід у цій сфері може виступати цінним джерелом для здобуття наукового досвіду та вдосконалення системи регулювання наркотичних лікарських засобів в Україні. Важливо відзначити, що досвід легалізації канабісу та його медичного використання в Сполучених Штатах Америки залишається малодослідженим українськими науковцями.

Мета статті – аналіз потенційних переваг та труднощів, пов'язаних з легалізацією канабісу, взявши за приклад досвід Сполучених Штатів Америки та розглянути можливість застосування цього досвіду в контексті України.

В умовах стрімкого розвитку ринку канабісу та його медичного використання, світова динаміка, пов'язана з його правовим регулюванням, визначається інтенсивною трансформацією. Станом на сьогодні понад 50 країн світу легалізували канабіс та канабіноїди для медичних цілей у різних формах. Загалом світова тенденція визначається декриміналізацією застосування та лібералізацією регулювання обігу сполук канабісу та канабіноїдів у формі лікарських засобів.

Так, питання правового регулювання обігу наркотичних лікарських засобів, зокрема медичного канабісу, набуває особливого

значення у контексті забезпечення населення лікарськими засобами з метою підвищення рівня їх доступності. Різноманіття підходів до цієї проблеми в кожній країні створює необхідність вивчення та аналізу досвіду країн, де система регулювання медичного канабісу досягла високого ступеня врегульованості і ефективності. Один із прикладів такого ефективного регулювання є практика Сполучених Штатів Америки (далі – США), де система законів і агенцій створює баланс між контролем за обігом медичного канабісу та забезпеченням високої доступності лікарських засобів на їх основі.

На початку ХХ століття США взяли активну участь у формуванні міжнародної політики щодо контролю за обігом наркотичних речовин. Першим кроком стало участь у Міжнародній конференції з опіуму в Гаазі 1911–1912 років призвела до прийняття першої міжнародної угоди про контроль за обігом наркотиків – Міжнародної опіумної конвенції, також відомої як Гаазька конвенція. США взяли на себе лідерську роль у світі щодо протидії незаконному обігу наркотиків, причому контроль за наркотиками став важливим елементом їхньої внутрішньої та зовнішньої політики [1, с. 259].

На фоні формування політики контролю за наркотиками в США, органи влади звернули увагу і на іншу проблему, а саме поширенню курильного канабісу, що на той момент асоціювалося з етнічними та расовими меншинами, що проживали в найбільш кримінальних районах різних штатів. Це призвело до прийняття у 1937 році федерального Закону «Про податок на марихуану» (англ. The Marihuana Tax Act of 1937), який фактично було заборонено споживання канабісу без медичного призначення на федеральному рівні та встановлено високий податок та регуляторні вимоги для його використання у медичній сфері [2].

Проте, всупереч обмеженню та заборону, споживання канабісу продовжувало зростати, особливо серед молоді та під впливом соціокультурних змін. Спільно зі зростанням споживання канабісу, почалося дослідження його медичних властивостей [3].

Дослідження в цьому напрямку сприяло розвитку концепції «медичного канабісу». Медичні властивості канабісу та його компонентів, зокрема тетрагідроканабінолу (далі – ТГК), стали об'єктом наукового вивчення та вказували на потенційні терапевтичні ефекти канабісу при певних захворюваннях та станах здоров'я [2].

Однак, з метою систематизації діючих міжнародних правових норм у сфері контролю за наркотиками, в Нью-Йорку на початку 1961 року відбулася пленарна конференція, учасником якої були й США. Результатом цього заходу стало прийняття Єдиної Конвенції про наркотичні засоби 1961 року та віднесення канабісу до Таблиці I Переліку наркотичних засобів, а саме до наркотичних засобів, що представляють серйозний ризик зловживання та залежності та підпадають під всі заходи контролю.

Після скасування Закону «Про податок на марихуану» Верховним судом США у справі Лірі проти США у 1969 році, що сталось через те, що вказаний закон порушував право на п'яту поправку до Конституції США, оскільки змушував особу піддавати себе реальному і відчутному ризику самозвинувачення [4], Конгрес США на заміну прийняв Закон «Про комплексне запобігання зловживанню наркотиками та контроль від 1970 року» (англ. The Comprehensive Drug Abuse Prevention and Control Act of 1970), також відомий як Закон «Про підконтрольні речовини» (англ. Controlled Substances Act), об'єднавши усі попередні федеральні закони, що регулювали обіг наркотичних засобів, та продовжив заборону канабісу.

Закон «Про підконтрольні речовини», прийнятий в США, був частково виконанням зобов'язань, взятих на себе країною відповідно до Єдиної конвенції про наркотичні засоби 1961 року та мав дві основні мети: по-перше, встановлення законного медичного використання визначених в ньому підконтрольних речовин з метою забезпечення високого рівня громадського здоров'я населення; по-друге, визначення переліку заборонених та обмежених в обігу наркотичних та психотропних засобів, які становлять загрозу громадському здоров'ю.

Згідно з Законом «Про підконтрольні речовини», наркотичний засіб (англ. narcotic drug) – це широкий термін, що охоплює опій, листя коки, опіати та їхні похідні. Ці речовини можуть бути отримані шляхом екстракції з рослинного матеріалу або хімічного синтезу. Крім того, визначення наркотичного засобу включає речовини, які хімічно ідентичні тим, що зазначені у визначенні, а також будь-які сполуки, вироби, солі або похідні цих речовин [5].

Окремо законодавством США визначається не лише поняття наркотичного засобу, а й визначення «наркотичні засоби, що містять ненаркотичні активні лікарські інгредієнти» (англ. narcotic drugs containing non-narcotic active medicinal ingredients), що включає сполуки, суміші або препарати, які містять наркотичні речовини або їх солі в обмежених кількостях, але також містять ненаркотичні активні інгредієнти в достатній пропорції для надання цінних лікувальних властивостей, відмінних від тих, якими володіють тільки наркотичні засоби [6].

Наркотичні засоби та наркотичні лікарські засоби в США на федеральному рівні регулюються рядом нормативних актів, зокрема законом «Про підконтрольні речовини» та Федеральним законом «Про продовольчі товари,

медикаменти та косметичні засоби» (англ. Federal Food, Drug, and Cosmetic Act). Перший визначає властивості та стандарти безпеки для наркотичних речовин, а також встановлює механізми їх контролю та обігу, включаючи вимоги до ліцензування та реєстрації.

Федеральний закон «Про продовольчі товари, медикаменти та косметичні засоби» встановлює загальні стандарти безпеки та ефективності для всіх лікарських засобів, включаючи наркотичні лікарські засоби. Тобто, створює регулятивний каркас для обігу лікарських засобів, встановлюючи обов'язки та відповідальність виробників та розповсюджувачів. Вказані нормативні акти спільно, доповнюючи один одного, забезпечують високий рівень контролю та безпеки використання наркотичних засобів в медичних цілях.

Особливої уваги потребує аналіз положень саме закону «Про підконтрольні речовини», враховуючи правовий статус коноплі, що затверджений на федеральному рівні.

Відповідно, більшість положень Закону «Про підконтрольні речовини» стосуються класифікації наркотичних речовин на п'ять категорій залежно від їх медичної цінності та потенціалу до виникнення залежності та державного контролю над ними [7, с. 210].

Список I, відповідно до затвердженого Законом «Про підконтрольні речовини» переліку підконтрольних речовин (дали – Перелік), що є найбільш обмежувальним, включає речовини з найвищим потенціалом зловживання, які не мають медичного застосування і є забороненими для призначення, відпуску та застосування. Марихуана і ТГК класифікуються як галюциногени в Списку I, разом з мескаліном, пейотом, псилоцибіном, діетиламідом лізергінової кислоти (ЛСД) та метилендіоксиметамфетаміном (МДМА), в той час, як опій і практично всі опіоїди, листя

коки і кокаїн, амфетаміни та ряд інших речовин входять до Списку II.

Як правило, всі речовини та продукти, що містять такі речовини або є похідними від них, класифікуються в одному списку, проте існують певні виключення. Так, наприклад, ТГК та його ізомери входять до Списку I, але затверджені Управлінням з продовольства і медикаментів США (англ. Food and Drug Administration) препарати ізомеру ТГК знаходяться в нижчих списках [2].

Хоча Управління з продовольства і медикаментів США (далі – FDA) не визначає канабіс як лікарський засіб, наукові дослідження каннабіноїдів в США призвели до того, що FDA було схвалено [8, с. 264] один лікарський засіб на основі канабісу – Епідіолекс (канабідіол), що станом на сьогодні не вважається підконтрольною речовиною згідно із Законом «Про підконтрольні речовини», і три синтетичні препарати на основі канабісу: Marinol (дронабінол), Syndros (дронабінол) і Cesamet (набілон), діюча речовина яких включена до Списку II Переліку [9]. Таким чином, жодні інші лікарські засоби на основі канабісу, що перебувають в обігу в США, не схвалені FDA.

Відповідно до законодавства США термін «марихуана» визначається як всі частини рослини *Cannabis sativa* L., незалежно від того, ростуть вони чи ні; їхнє насіння; смолу, отриману з будь-якої частини такої рослини; а також будь-яку його складову, сіль, суміш або препарат з такої рослини, її насіння або смоли. Цей термін не включає зрілі стебла такої рослини, волокно, вироблене з таких стебел, олію або макуху, виготовлену з насіння такої рослини, будь-яку його складову, в тому числі сіль, суміш або препарат виготовлений з таких зрілих стебел (крім смоли, видобутої з них), волокна, олії або макухи, або стерилізоване насіння такої рослини, яке не здатне проростати [5].

Тобто, певні сорти та частини рослини *Cannabis sativa* L., в тому числі її синтетичні версії та похідні, контролюються відповідно до Закону «Про підконтрольні речовини» як частина класу наркотиків «Марихуана» та включені до Списку I Переліку. Речовини Списку I Переліку характеризуються відсутністю загальноприйнятого медичного застосування в США та високим потенціалом для зловживання. З іншого боку, речовини Списку II, хоча також мають високий потенціал для зловживання, дозволені для медичного використання. Речовини зі Списків III-V мають визнане медичне застосування та менший потенціал для зловживання порівняно із попередніми списками.

Федеральне законодавство США не містить визначення поняття «дозволене медичне використання» у зв'язку з чим Управління боротьби з наркотиками (англ. Drug Enforcement Administration) було встановлено критерії для встановлення такого використання: відтворюваний склад, безпечність, підтверджена ефективність, експертне схвалення та загальнодоступні наукові докази щодо ефективності й безпеки [2].

До кінця 2018 року в законодавстві США також не було визначення для ненаркотичної коноплі, що містить низький відсоток ТГК (англ. Hemp), і не могла відноситися до поняття марихуана згідно з Законом «Про підконтрольні речовини», хоч і входила до Списку I Переліку. Такий вид коноплі в законодавстві Європейського Союзу та України відомий як «промислова конопля». 20 грудня 2018 року Президентом США було підписано Закон «Про вдосконалення сільського господарства» (англ. Agriculture Improvement Act of 2018) також відомий як «Фермерський закон» (англ. Farm Bill). Цим законом промислова конопля була визначена як рослина канабісу або будь-яку її складова,

включаючи екстракти та канабіноїди, з концентрацією ТГК не більше 0,3% [10]. Відповідно, цей нормативно-правовий акт легалізував виробництво конопель як сільськогосподарського товару, одночасно вилучивши їх зі списку контрольованих речовин.

Фермерський закон 2018 року відзначається багатьма позитивними аспектами, що вплинули на різні сфери економіки та суспільства в США. Впровадження закону вплинуло на збільшення витрат на 1,8 мільярда доларів упродовж фінансових років 2019–2023, такі фінансові інвестиції сприяли розвитку різних секторів, включаючи сільське господарство [11].

Легалізація промислового канабісу через прийняття нового законодавства сприяла розвитку цілісної індустрії канабісу. За підрахунками, лише у 2018 році у цьому секторі було створено понад 64 тисячі нових робочих місць, а в 2019 році ця цифра зросла до понад 200 тисяч. Значний ріст зайнятості свідчить про позитивний соціально-економічний вплив легалізації. Крім того, успішний розвиток промислового канабісу відобразився в збільшенні продажів продукції цього сектора, у 2018 році обсяг продажів дозволеного канабісу досяг 390 мільйонів доларів США [12], а у 2021 році – 712 мільйонів доларів США [13]. Цей розвиток свідчить не лише про збільшення популярності канабісу серед споживачів, але й про створення нових економічних можливостей внаслідок розвитку промислового виробництва канабісу.

Легалізація медичного канабісу на рівні штатів у Сполучених Штатах призводить до особливої ситуації через розділ між федеральним та законодавством штатів. Хоч на федеральному рівні Сполучені Штати класифікують канабіс як контрольовану речовину, проте станом на 24 квітня 2023 року 38 штатів, три території та округ Колумбія легалізували використання

канабісу в медичних цілях. Щобільше, станом на 8 листопада 2023 року 24 штати, дві території та округ Колумбія дозволили використання канабісу в рекреаційних цілях [14]. Федеральне законодавство в США має пріоритет перед законами штатів, проте закони штатів щодо у сфері регулювання наркотичних засобів переважають у випадку наявності «позитивного конфлікту» з Законом «Про підконтрольні речовини». Так, коли штати легалізують канабіс у медичних або рекреаційних цілях, вони зазвичай намагаються установити вказаний позитивний конфлікт, визначаючи рамки та обмеження, які відповідають федеральним законам. Ці закони штатів щодо канабісу можна трактувати як декриміналізацію певних аспектів діяльності, пов'язаної з канабісом, в межах кримінального законодавства штату [2].

Відповідно, це не означає, що штати існують поза впливом федерального законодавства, навпаки вони намагаються створити правові рамки, які взаємодіють з федеральним законом таким чином, щоб уникнути конфлікту. Отже, навіть якщо на рівні штатів існує легальна та регульована індустрія канабісу, фактична незаконність цього речовини на федеральному рівні залишається незмінною. Це породжує ряд правових та практичних проблем і підтримує актуальні дискусії про можливі зміни в законодавстві щодо легалізації канабісу на федеральному рівні.

Окрім того, навіть при забороні медичного на федеральному рівні, ринок канабісу та канабіноїдів для медичних цілей в США продовжує активно розвиватися, зокрема в штатах, де канабіс був легалізований. Загальні обсяги продажів у 2017 році становили 5,1 мільярда доларів США, з очікуваним збільшенням до 12,5 мільярдів доларів США до 2025 року. Крім того, сфера

вирощування та продажу канабісу створила понад двісті тисяч нових робочих місць, кількість яких з кожним роком зростає. Не менш важлива є динаміка ринку продажу олії КБД, що легалізована в усіх штатах, обсяг продажу якої у 2018 році склав 202 мільйонів доларів США, а до 2025 року очікується зріст до 2,1 мільярда доларів США [15, с. 52–53].

Варто зауважити, що попит на продукцію та лікарські засоби з медичного канабісу постійно зростає. Лише у 2020 році світовий ринок медичного канабісу оцінювався в 6,82 мільярда доларів США, а за прогнозами до 2030 року може досягти 53,88 мільярда доларів США. А успіх вже зазначеного лікарського засобу Epidiolex на ринку є підтвердженням перспективності препаратів на основі канабісу. У 2020 році продажі Епідіолексу зросли на понад 72%, а у 2022 році компанія GW Pharmaceuticals виручила 526 мільйонів доларів США від продажу своєї продукції, з яких 510 мільйонів доларів США припадає саме на продаж Епідіолексу. Крім того, компанії, що лідирують у дослідженні та розробці лікарських засобів на основі канабісу, активно купуються за мільярди доларів, відзначаючи стрімкий розвиток цього сектору [16, с. 178–179].

Варто зазначити, що правове регулювання канабісу в США визначається складністю та різноманіттям підходів. Так, в США існують різні рівні легалізації канабісу на рівні штатів, як для медичних, так і для рекреаційних цілей, в той час, як на федеральному рівні медичний канабіс залишається забороненим, що створює позитивний конфлікт між федеральним та законодавством штатів.

Незважаючи на невизначеність майбутнього федерального регулювання рекреаційного та медичного канабісу в США, спостерігається зростаючий суспільний інтерес та толерантність до вживання канабісу. Це

викликає дискусію щодо можливості легалізації канабісу на федеральному рівні для розширення доступності його застосування в медичних цілях, що в результаті може визначити майбутнє розвитку та реформування законодавства в цьому напрямку. Окрім того, зростання суспільного інтересу та потенційний позитивний економічний вплив, свідчать про те, що легалізація канабісу на федеральному рівні може стати реалізованим та актуальним питанням у майбутньому.

Порівнюючи системи правового регулювання та державного устрою в США та Україні, слід відзначити їх значні відмінності. Специфіка федеративної системи США, що передбачає велику автономію штатів у законодавчій діяльності, відмінна від централізованої системи в Україні. Такий контекст ускладнює пряме перенесення американського досвіду у сфері легалізації медичного канабісу на українські реалії.

Враховуючи це, орієнтуватися на модель регулювання обігу медичного канабісу, прямо ідентичну американській, не є доречним для України, особливо враховуючи, що модель США має свої недоліки, серед яких можна виділити відсутність єдиної державної політики щодо статусу канабісу. Проте, позитивний економічний та соціальний вплив легалізації медичного канабісу на США слід враховувати при формуванні власної стратегії в Україні. Так, фактична легалізація канабісу у США призвела до створення нових робочих місць, економічного зростання, а також забезпечення доступу пацієнтам до ефективних наркотичних лікарських засобів. Зокрема, у США спостерігається збільшення обсягів продажів продукції із медичним канабісом, що сприяє розвитку відповідного ринку та генерує значні прибутки для індустрії.

16 серпня 2024 року введено в дію довгоочікуваний закон України «Про внесення змін до деяких законів

України щодо державного регулювання обігу рослин роду коноплі (*Cannabis*) для використання в навчальних цілях, освітній, науковій та науково-технічній діяльності, виробництва наркотичних засобів, психотропних речовин та лікарських засобів з метою розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування» № 3528-IX від 21 грудня 2023 року (далі – Закон № 3528-IX), відповідно до якого передбачається виготовлення лікарських засобів з рослин роду коноплі в Україні з власної сировини, розширення доступу пацієнтів до зазначених лікарських засобів, а також підвищення гранично допустимого вмісту ТКГ у коноплях для промислових цілей з 0,08% до 0,3%. Окрім того, 25 травня 2024 року Кабінетом Міністрів України на виконання вимог Закону № 3528-IX було затверджено постанову «Про внесення змін до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», якою з 16.08.2024 внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» щодо наступних наркотичних засобів: канабіс, смола канабісу, екстракти й настойки канабісу зі Списку № 1, Таблиці I до Списку № 1, Таблиці II, а ТКГ зі Списку № 2, Таблиці I до Списку № 2, Таблиці II. Варто зазначити, що рослини роду коноплі залишаються в Таблиці I Переліку, що обмежує їх обіг. Відповідно, незважаючи на наявні недоліки, важливо відзначити, що цей закон виступає першим кроком у напрямку легалізації канабісу та розвитку використання коноплі в різних сферах. Саме тому, на цьому етапі Україні слід провести детальне дослідження досвіду країн, які вже успішно ввели в обіг канабіс. В перспективі це надасть Україні можливість врахувати найбільш ефективні світові практики, які сприяли позитивному розвитку галузі, а також допоможе уникнути можливих

негативних аспектів та, відповідно, реалізувати легалізацію канабісу з урахуванням конкретних умов та потреб України.

Пріоритетне вивчення передового досвіду країн, що вже пройшли шлях до легалізації канабісу, сприятиме не лише розширенню правового статусу коноплі в Україні, а й створить

фундамент для подальшого розвитку та вдосконалення нормативно-правового регулювання в цій галузі. Такий підхід відкриває нові можливості для удосконалення законодавства та легалізації використання канабісу в медичних цілях в Україні, сприяючи науковим дослідженням та розвитку медичного сектора країни.

Список використаних джерел

1. Буковський Ю. Досвід США щодо організації діяльності підрозділів з протидії незаконному обігу наркотиків. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №. 1. С. 258-262 URL: http://lsej.org.ua/1_2023/61.pdf
2. Alice Mead. Legal and Regulatory Issues Governing Cannabis and Cannabis-Derived Products in the United States. *Front Plant Sci*. 2019. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6590107/>
3. Survey of Marijuana Law in the United States: History of Marijuana Regulation in the United States. Alexander Cambell King Law Library URL: <https://libguides.law.uga.edu/c.php?g=522835&p=3575350>
4. Leary v. United States. *U.S. Supreme Court*. 1969 URL: <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/395/6/>
5. United States Code, Title 21 URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/USCODE-2014-title21/html/USCODE-2014-title21-chap13-subchapI.htm>
6. Code of Federal Regulations Title 21 URL: <https://www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfcr/CFRSearch.cfm?fr=1308.15>
7. Журавльова Л. Політика Сполучених Штатів Америки щодо протидії незаконному обігу наркотиків у діалозі США – Латинська Америка (1980-ті – 1990-ті рр.) *Zaporizhzhia Historical Review*. № 5(57). 2021. С. 208-218 URL: <https://istznu.org/index.php/journal/issue/view/51>
8. Покотило О. Щодо питання застосування лікарських препаратів на основі Cannabis Sativa L. у країнах Північної Америки та ЄС. *Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку*: матеріали науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Харків, 20 верес. 2019 р. Харків, 2019, С. 263-265. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20328>
9. FDA and Cannabis: Research and Drug Approval Process. *U.S. Food & Drug Administration*. 2023 URL: <https://www.fda.gov/news-events/public-health-focus/fda-and-cannabis-research-and-drug-approval-process>
10. Agriculture Improvement Act of 2018. URL: <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-bill/2>
11. Agriculture Improvement Act of 2018: Highlights and Implications. *Economic Research Service U.S. Department of Agriculture*. 2022. URL: <https://www.ers.usda.gov/agriculture-improvement-act-of-2018-highlights-and-implications/>
12. Bob Woods. Newly legalized hemp industry set to create a jobs boom in the US. *CNBC work*. 2019. URL: <https://www.cnbc.com/2019/05/24/newly-legalized-hemp-industry-set-to-create-a-jobs-boom-in-the-us.html>
13. Herrick Fox. Hemp in the United States and Canada. *United Nations Conference on Trade and Development*. 2023. URL: https://unctad.org/system/files/non-official-document/UNCTAD-Herrick_Fox-Hemp_in_USA_and_Canada.pdf
14. State Medical Cannabis Laws. *National Conference of State Legislatures*. 2023. URL: <https://www.ncsl.org/health/state-medical-cannabis-laws>
15. Алекперова Н., Косяченко К., Усенко В. Огляд світового ринку канабісу та канабіноїдів для медичних цілей та перспективи його розвитку в Україні. *Сучасна*

фармація: історія, реалії та перспективи розвитку: матеріали науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Харків, 20 верес. 2019 р. Харків, 2019. С. 51–53. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20328>

16. Gabrielle Feliciani. Cannabis Drug Development and the Controlled Substances Act. *Duke Journal of Constitutional Law & Public Policy*. Vol. 18. 2023. P. 153-183 URL: https://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1225&context=djclpp_sidebar

Максименко В. В. Легалізація медичного канабісу в США: досвід та перспективи для України

Ця стаття присвячена аналізу та дослідження державної політики Сполучених Штатів Америки в рамках правового регулювання та легалізації медичного канабісу.

Стаття підкреслює важливість удосконалення законодавства України для забезпечення доступності медичного канабісу в умовах війни, використовуючи міжнародний досвід. В основі дослідження використовується досвід Сполучених Штатів Америки, де канабіс легалізовано як для медичних, так і для рекреаційних цілей.

В основу дослідження було покладено аналіз нормативно-правової бази регулювання канабісу. Значна увага була приділена федеральному законодавству у зв'язку із забороненим статусом канабісу на федеральному рівні в Сполучених Штатах Америки. Оскільки правовий статус канабісу визначається саме на федеральному рівні, федеральне законодавство визначено як ключовий аспект дослідження. Тим самим, ключовим документом для аналізу став Закон «Про підконтрольні речовини», а також інші відповідні нормативні акти Сполучених Штатів Америки.

У статті також досліджено становлення нормативно-правової бази, що регулює обіг канабісу в Сполучених Штатах Америки, аналізуючи період від перших законодавчих актів до сучасного регулювання.

Детально проаналізовано ключові аспекти законодавства США, що стосуються медичного використання канабісу, зокрема, узгодження федеральних та нормативів штатів. Зазначається, що неоднозначність у регулюванні на рівні штатів являється проблемним питанням, однак індустрія канабісу продовжує успішно розвиватися.

Обґрунтовано ідею про необхідність дослідження американського досвіду для уникнення можливих негативних аспектів та врахування оптимальних рішень у впровадженні та вдосконаленні нормативної бази щодо обігу медичного канабісу в українській системі охорони здоров'я.

Ключові слова: медичний канабіс, регулювання, нормативно-правова база, Сполучені Штати Америки.

Maksymenko V. Legalization of medical cannabis in the USA: experience and prospects for Ukraine

This article is devoted to the analysis and research of the public policy of the United States of America in the sphere of legal regulation and legalization of medical cannabis.

The article highlights the importance of improving Ukraine's legislation to ensure the availability of medical cannabis in times of war, using the international experience. The study is based on the experience of the United States of America, where cannabis is legalized for both medical and recreational purposes.

Considerable attention was given to federal law because of the prohibited status of cannabis at the federal level in the United States of America. As the legal status of cannabis is determined at the federal level, federal legislation is defined as a key aspect of the research. Thus, the key document for the analysis was the Controlled Substances Act, as well as other relevant regulations of the United States of America.

The article also examines the development of the legal framework that regulates cannabis in the United States of America and analyzes the period from the first legislative acts to the current regulation.

The author also deeply analyzed the key aspects of the US legislation that related to the medical use of cannabis, especially the harmonization of federal and state regulations. It is noted that ambiguity in regulation at the state level is a problematic issue, but the cannabis industry continues to develop successfully.

The author substantiates the idea that it is necessary to study the American experience in order to avoid possible negative aspects and to take into account the most appropriate solutions in the implementation and improvement of the legal framework for the circulation of medical cannabis in the Ukrainian healthcare system.

Key words: medical cannabis, regulation, the legal framework, United States of America.